

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΜΑΙΟΣ 2021

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-27 – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)

1 Ιουνίου 2021

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **01/07/2021**

ΕΕ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Συνεχής βελτίωση του δείκτη οικονομικού κλίματος

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος συνέχισε την έντονη ανάκαμψή του τόσο στην Ευρωζώνη, όσο και στην ΕΕ, και διαμορφώθηκε στις 113,9 μονάδες στην ΕΕ και στις 114,5 μονάδες στην Ευρωζώνη, από 109,9 και 110,5 μονάδες αντίστοιχα. Η ενίσχυση αυτή φέρνει τον δείκτη υψηλότερα από τον μακροχρόνιο μέσο όρο του και σε επίπεδα προ πανδημίας, ενώ παράλληλα προσεγγίζεται το υψηλό του Δεκεμβρίου 2017. Η σημαντική άνοδος του δείκτη οφείλεται στη βελτίωση των προσδοκιών σε όλους τους τομείς, καθώς επίσης και στους καταναλωτές. Στην Βιομηχανία οι προσδοκίες ενισχύθηκαν για έκτο συνεχόμενο μήνα (+0,9 μονάδες) φτάνοντας σε νέο ιστορικό υψηλό, στις Υπηρεσίες (+8,8) ενισχύθηκαν ξεπερνώντας τον μακροχρόνιο μέσο όρο για πρώτη φορά από τον Μάρτιο του προηγούμενου έτους, ενώ στο Λιανικό εμπόριο (+2,8) όλες οι συνιστώσες του δείκτη κινήθηκαν ανοδικά πλην των αποθεμάτων που ελαφρώς επιδεινώθηκαν. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη κινήθηκε ανοδικά για τρίτο συνεχόμενο μήνα (+3,0), ενώ στις Κατασκευές (+1,9) οι αισιόδοξες προσδοκίες για την απασχόληση καθώς και οι βελτιούμενες παραγγελίες οδήγησαν εκ νέου σε θετικές προσδοκίες του δείκτη. Όσον αφορά στις έξι μεγαλύτερες οικονομίες, ο δείκτης ενισχύθηκε σε όλες τις χώρες με την Ιταλία (+11,0) να ξεχωρίζει και να ακολουθούν η Πολωνία (+5,1), η Γαλλία (+5,0), η Ολλανδία (+3,2), η Γερμανία (+2,8) και τέλος η Ισπανία (+2,3). Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες προσδοκιών στην ΕΕ ενισχύθηκαν για έκτο συνεχόμενο μήνα (+0,9) και διαμορφώθηκαν στις +10,5 μονάδες φτάνοντας νέο ιστορικά υψηλό ενώ στην Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +11,5 μονάδες. Οι προσδοκίες για την παραγωγή τους επόμενους τρεις μήνες υποχώρησαν ελαφρά, οι προβλέψεις παραγγελιών και ζήτησης ενισχύθηκαν αισθητά, ενώ τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν ήπια σε αμφότερες τις ζώνες.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +11,7 μονάδες στην ΕΕ και στις +11,3 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητα τους βελτιώνονται έντονα σε αμφότερες τις ζώνες, όπως και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης βελτιώνονται ακόμα ισχυρότερα.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι δείκτες διαμορφώθηκαν στις +1,4 και +0,4 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα βελτιώνονται ήπια, ενώ τα αποθέματα κλιμακώνονται οριακά, με τις προβλέψεις για τις πωλήσεις να ενισχύονται αισθητά σε αμφότερες τις ζώνες.
- Στις **Κατασκευές**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώθηκαν στις +2,7 μονάδες στην ΕΕ και στις +4,9 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται ελαφρά, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για το επίπεδο εργασιών βελτιώνονται ήπια σε αμφότερες τις ζώνες.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -6,0 και -5,1 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους τελευταίους 12 μήνες βελτιώνονται ήπια και στις δύο ζώνες, ενώ ήπια ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για την εξέλιξη τους στους επόμενους 12 μήνες. Αισθητά ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας, ενώ ηπιότερα οι προβλέψεις για αγορές τους επόμενους μήνες.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** ενισχύεται έντονα στην Ευρωζώνη (+21,0 από +11,4) και ηπιότερα στην ΕΕ (+19,5 μον. από +10,0). Οι

εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κινούνται αισθητά ανοδικά όπως και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης, ενώ παράλληλα έντονα ανοδικά κινούνται οι προβλέψεις για ζήτηση στο επόμενο τρίμηνο.

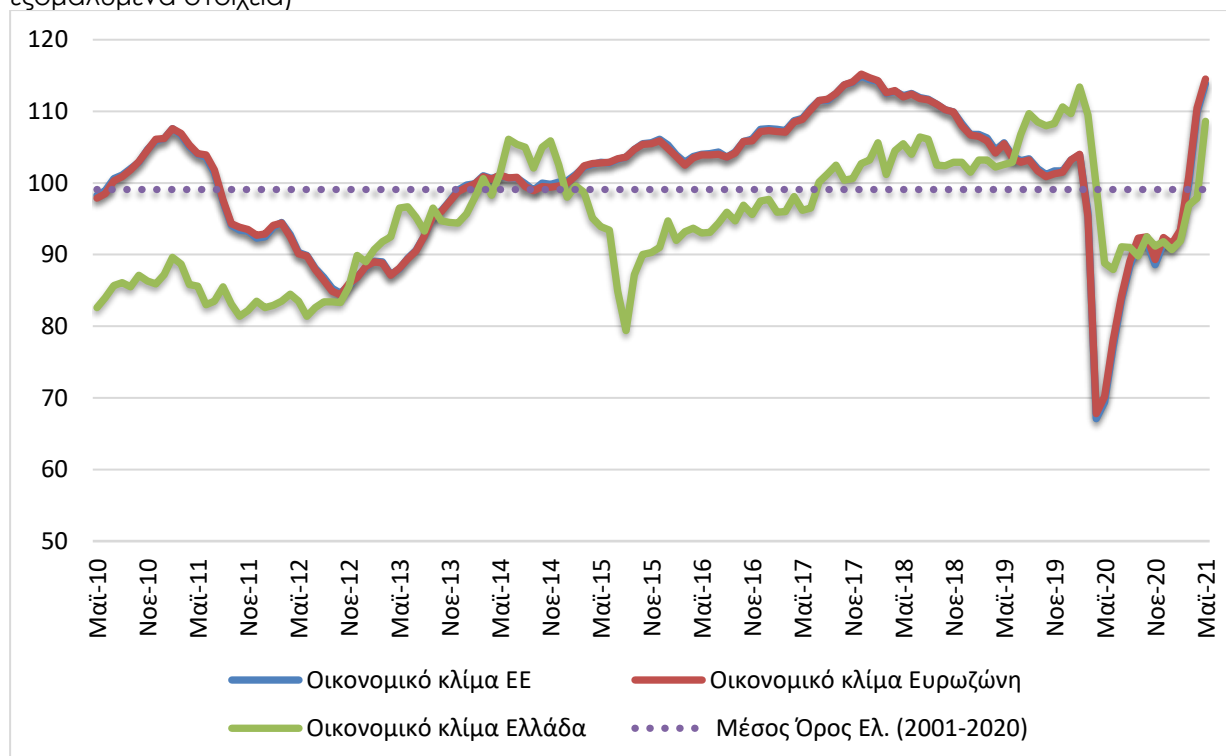
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2018=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2020	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
ΕΕ-27	65,2 (Μαρ. 2009)	118,3 (Μάιος 2000)	99,2	99,6	102,9	104,2	110,4	111,5	90,8	87,8		
Ευρωζώνη	65,5 (Μαρ. 2009)	118,6 (Μάιος 2000)	99,2	99,4	102,9	104,0	110,4	111,5	90,8	88,2		
Ελλάδα	79,3 (Μαρ. 2009)	120,7 (Ιούλ. 2000)	99,1	102,0	91,7	94,4	98,9	103,8	93,6	96,4		
Περιοχή	2020											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	103,2	103,6	95,8	67,1	69,7	77,4	83,9	88,6	91,7	91,8	88,7	91,8
Ευρωζώνη	103,2	104,0	95,3	67,8	70,2	78,1	84,2	89,1	92,3	92,5	89,3	92,4
Ελλάδα	109,7	113,4	109,5	99,5	88,8	87,9	91,1	91,0	89,8	92,5	91,2	91,8
Περιοχή	2021											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-27	91,2	93,1	99,9	109,9	113,9							
Ευρωζώνη	91,5	93,4	100,9	110,5	114,5							
Ελλάδα	90,7	91,9	96,9	97,9	108,6							

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος ΕΕ-27 και Ελλάδα (1990-2018=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

ΕΛΛΑΔΑ: Ισχυρή άνοδος του δείκτη οικονομικού κλίματος, σε επίπεδο προ πανδημίας

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα ενισχύθηκε πολύ ισχυρά τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις 108,6 μονάδες, έναντι 97,9 μονάδων τον Απρίλιο. Πρόκειται για την υψηλότερη επίδοση των τελευταίων 14 μηνών, με το δείκτη να επανέρχεται σε επίπεδα στα οποία κυμαινόταν πριν την πανδημία. Σχεδόν σε όλους τους βασικούς τομείς της οικονομίας οι προσδοκίες βελτιώθηκαν σημαντικά, καθώς η προοπτική της «κανονικότητας» ενισχύθηκε περαιτέρω. Παράλληλα, βελτιώθηκε σημαντικά η καταναλωτική εμπιστοσύνη, στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 14 μηνών. Ισχυρή ήταν η άνοδος του δείκτη οικονομικού κλίματος συνολικά στην Ευρώπη. Η άρση των περιορισμών στις μετακινήσεις, η επανεκκίνηση σε σημαντικά τμήματα της οικονομίας, η προοπτική έναρξης της τουριστικής περιόδου, έστω και αν δεν αποτυπώνεται ακόμη στη διεθνή κίνηση, καθώς και η κλιμακούμενη διαδικασία εμβολιασμού, διαμορφώνουν ένα σαφώς θετικότερο γενικό κλίμα στην χώρα, σε σύγκριση με τους προηγούμενους μήνες. Επιπλέον, δημιουργούν προσδοκίες περαιτέρω καλύτερης του στην καλοκαιρινή περίοδο. Βεβαίως, αυτή η βελτίωση δεν σημαίνει και λήξη της τρέχουσας οικονομικής κρίσης, για τουλάχιστον τέσσερις λόγους. Η ίδια η πανδημία δεν έχει ακόμη πλήρως τιθασευθεί και στην πορεία εξόδου από αυτήν, ο εφησυχασμός και δυσάρεστες εκπλήξεις μπορεί να έχουν υψηλό κόστος. Οι επιπτώσεις της νέας ύφεσης στη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων και την απασχόληση ακόμα δεν έχουν εκδηλωθεί, αφού πολλές από τις παρεμβάσεις στήριξης συνεχίζονται – το σχετικό κόστος θα φανεί πιο καθαρά σε λίγους μήνες. Η ανάγκη σταδιακής αναστροφής των μεγάλων δημοσιονομικών ελλειμμάτων θέτει την οικονομική πολιτική σε δύσκολα διλήμματα, που θα καθορίσουν τις προοπτικές ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα. Η αποτελεσματική χρησιμοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης και άλλων ευρωπαϊκών, δεν θα γίνει αυτόματα και είναι κρίσιμη όχι μόνο για να καλύψουν μέρος του επενδυτικού κενού αλλά και να σηματοδοτήσουν συνολικά την πορεία της οικονομίας.

Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση αμβλύνθηκε αισθητά, οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα αποκλιμακώθηκαν και οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες βελτιώθηκαν αισθητά.
- στις **Κατασκευές**, οι αρνητικές προβλέψεις για την παραγωγή ενισχύθηκαν έντονα, ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώθηκαν σημαντικά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αμβλύνονται, με το ύψος των αποθεμάτων να παραμένει σε υψηλά για την εποχή επίπεδα, ενώ οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των πωλήσεων υποχωρούν.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων και τη ζήτηση υποχωρούν σημαντικά, όμως οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης είναι ακόμα πιο θετικές
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι αρνητικές προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας αμβλύνονται σημαντικά, όπως και οι αντίστοιχες για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, ενώ παράλληλα βελτιώνονται οι εκτιμήσεις για μείζονες αγορές και ενισχύεται η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Αισθητή βελτίωση προσδοκιών, λόγω ενίσχυσης παραγγελιών και ζήτησης και βελτίωσης των προβλέψεων για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε αισθητά τον Μάιο στις 110,0 (από 99,8 τον Απρίλιο) μονάδες, επίπεδο πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (82,8 μον.). Αυτό το επίπεδο του δείκτη είναι το δεύτερο υψηλότερο από τον Οκτώβριο του 2007. **Από τις μεταβλητές του δείκτη, το αρνητικό ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση αμβλύνθηκε σημαντικά, το ύψος των αποθεμάτων υποχώρησε ελαφρώς, ενώ το ισοζύγιο προβλέψεων για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες ενισχύθηκε αισθητά.** Αναλυτικά:

α) Σε ότι αφορά το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο αρνητικός δείκτης αμβλύνθηκε σημαντικά τον Μάιο, στις -6 μονάδες (από -20 μον. τον Απρίλιο), με το 23% των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 17% να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, το σχετικό ισοζύγιο ενισχύθηκε αισθητά και διαμορφώθηκε στις +35 μονάδες (από +22), με το 44% (από 32%) των επιχειρήσεων να προβλέπει αύξηση της παραγωγής του το επόμενο τρίμηνο και μόλις το 9% (από 10%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο αποκλιμακώθηκε ήπια και διαμορφώθηκε στις +10 (από +13) μονάδες, με το 21% των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 11% (από 9%) να δηλώνει το αντίθετο.

δ) Στους δείκτες εξαγωγικής δραστηριότητας καταγράφηκαν τον Μάιο μικτές τάσεις: οι ήπια θετικές **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές κατά το τελευταίο τρίμηνο** ενισχύθηκαν σημαντικά, στις +28 (από +11) μονάδες, οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** υποχώρησαν σημαντικά και διαμορφώθηκαν στις +3 (από -12) μονάδες, ενώ αντίθετα, οι **θετικές προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** εξασθένησαν και διαμορφώθηκαν στις +21 μονάδες (από +30).

ε) Οι θετικές **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** ενισχύθηκαν, με το ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +33 μον. από +25 και το 42% (από 37%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο πωλήσεων το προσεχές χρονικό διάστημα, ενώ το 9% (από 11%) μείωσή τους. Παράλληλα, ο οριακά θετικός δείκτης **εκτιμήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις** βελτιώθηκε σημαντικά στις +29 (από +4) μονάδες, με το 40% (από 28%) των ερωτηθέντων να προβλέπει αύξησή τους.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** ενισχύθηκαν οριακά στους 4,8 μήνες, με το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** να παραμένει αμετάβλητο στο 74,1%.

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** βελτιώθηκε ήπια, στις +15 μονάδες (από +13 μονάδες), με το ποσοστό των επιχειρήσεων που προβλέπει άνοδο απασχόλησης το προσεχές τρίμηνο να ενισχύεται οριακά στο 18% (από 17%) και μόλις το 3% να αναμένει υποχώρηση.

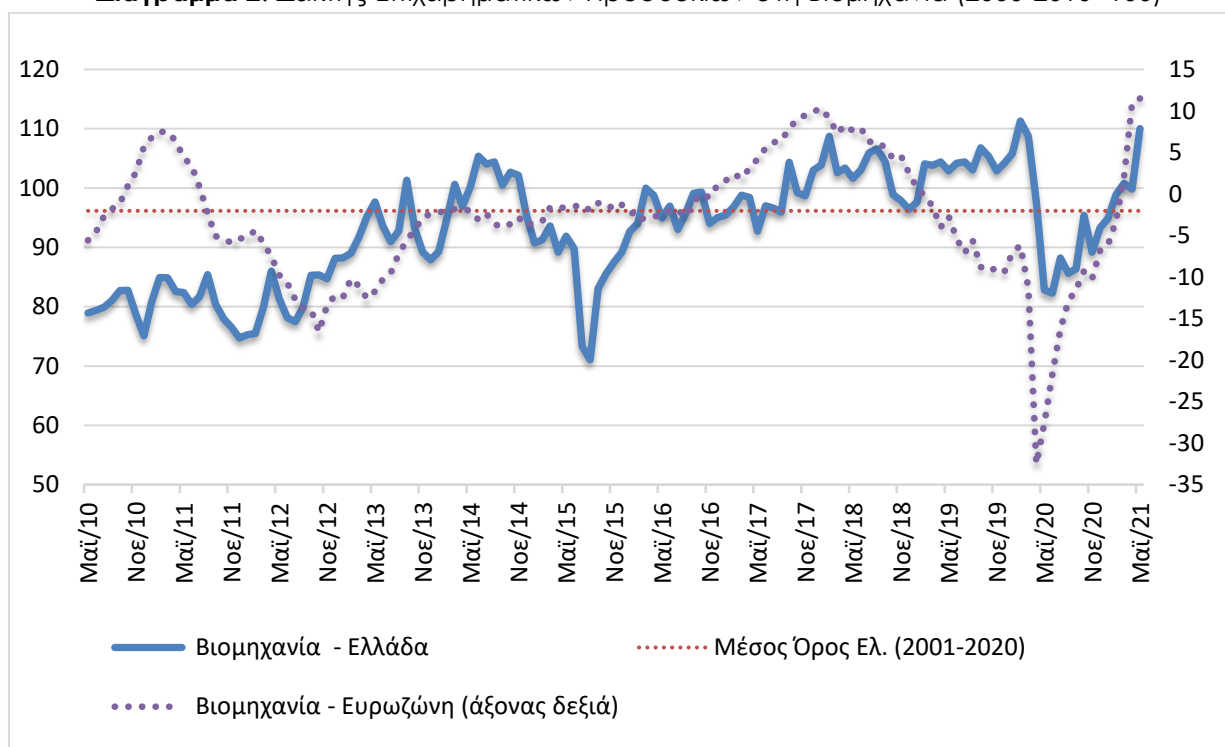
η) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών** ενισχύθηκε αισθητά, στις +31 (από +23) μονάδες, με το 60% (από 72%) των επιχειρήσεων να μην αναμένει μεταβολές τους το προσεχές τρίμηνο και ένα 35% (από 25%) να αναμένει άνοδό τους.

Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας		Ακραίες τιμές		Μέσος όρος							
Βιομηχανία (2000-2010=100)		Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
		66,2 (Φεβ. 2009)	117,6 (Μάρ. 2000)	96,2	86,3	96,1	98,1	102,8	103,6	93,9	
2020											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
105,8	111,3	108,7	97,6	82,8	82,3	88,2	85,6	86,5	95,4	89,2	93,3
2021											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
94,9	98,9	100,8	99,8	110,0							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση. **Πηγή:** IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από τη DG Ecfín

Σε επίπεδο βασικών τομέων, ο δείκτης προσδοκιών στα **Καταναλωτικά αγαθά** ενισχύθηκε στις 104,9 μονάδες (από 94,4 μον.). Σημειώθηκε αισθητή βελτίωση στις παραγγελίες και τη ζήτηση, ενώ παράλληλα τα αποθέματα ήταν αμετάβλητα και οι εκτιμήσεις για την παραγωγή τους προσεχείς 3-4 μήνες ενισχύθηκαν αισθητά. Στα **Κεφαλαιουχικά αγαθά** ο δείκτης ενισχύθηκε σημαντικά, στις 123,5 (από 111,6) μονάδες. Η βελτίωση προήλθε κυρίως από την αισθητή ενίσχυση στις προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 προσεχείς μήνες, με τις παραγγελίες και τη ζήτηση να κινούνται ήπια ανοδικά, ενώ το ύψος των αποθεμάτων υποχώρησε ήπια. Μικρή βελτίωση παρουσίασε ο δείκτης στα **Ενδιάμεσα αγαθά**, στις 113,0 (από 104,3) μονάδες, με τις αρνητικές εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να υποχωρούν, ενώ οι θετικές προβλέψεις για την παραγωγή τους 3-4 ερχόμενους μήνες ενισχύονται περαιτέρω και τα αποθέματα αποκλιμακώνονται.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Σημαντική βελτίωση των προσδοκιών προερχόμενη αποκλειστικά από τις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές ενισχύθηκε περαιτέρω τον Μάιο, στις 125,8 μονάδες (από 111,1 μον. τον Απρίλιο), επίπεδο πολύ υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (18,5 μονάδες), που ήταν πλησίον του χαμηλότερου επιπέδου διαχρονικά. **Στους επιμέρους κλάδους, σημειώθηκε βελτίωση στις Ιδιωτικές Κατασκευές, ενώ οι προσδοκίες στα Δημόσια έργα επιδεινώθηκαν ήπια. Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων ενισχύθηκαν αισθητά, ενώ οι ήπια θετικές προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώθηκαν έντονα.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης των -12 μονάδων στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων ενισχύθηκε έντονα, στις -44 μονάδες, με το 62% (από 18%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει απαισιοδοξία για το επίπεδο των εργασιών το επόμενο τρίμηνο. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο ήπια θετικός δείκτης των +5 μονάδων ενισχύθηκε αισθητά (+21 μονάδες), με το 40% (από 14%) των ερωτηθέντων να προβλέπει άνοδο θέσεων εργασίας στον τομέα και ένα 18% (από 10%) να εκτιμά μείωσή τους. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, ο αρνητικός δείκτης των -76 μονάδων στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων αμβλύθηκε σημαντικά, στις -17 μονάδες, ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας υποχώρησαν σε αισθητά χαμηλότερο επίπεδο από εκείνο του προηγούμενου τριμήνου (10,6 από 19,0). Στο πεδίο των τιμών, οι οριακές πληθωριστικές προσδοκίες εξασθένησαν ήπια (+1 από +3 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 18% των επιχειρήσεων αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, το 40% (από 69%) επισημαίνει τη χαμηλή ζήτηση, το 13% (από 12%) την ανεπαρκή χρηματοδότηση και ένα 18% την πανδημία ως τα βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία του.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Σημαντική ενίσχυση παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις 137,1 μονάδες (από 112,9), επίπεδο πολύ υψηλότερο του αντίστοιχου περυσινού (33,6 μον.). Οι απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών περιορίστηκαν ήπια τον Μάιο, στις -12 (από -15) μονάδες, ενώ παράλληλα, οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση διατηρήθηκαν αμετάβλητες στις +20 μονάδες. Σε ότι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων βελτιώθηκαν κατακόρυφα (+15 από -26 μον. ο δείκτης), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίστηκαν και διαμορφώθηκαν στους 7,5 (από 12,1). Ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξελίχθηκαν σε οριακά πληθωριστικές (+1 μονάδες από -8 το σχετικό ισοζύγιο). Τέλος, το 22% (από 25%) των επιχειρήσεων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του. Από τις υπόλοιπες, το 6% δηλώνει εκ νέου την ανεπάρκεια χρηματοδότησης, το 25% (από 35%) τη χαμηλή ζήτηση και ένα 30% τους παράγοντες που οφείλονται στην πανδημία του νέου κορωνοϊού ως το βασικότερο εμπόδιο λειτουργίας τους.

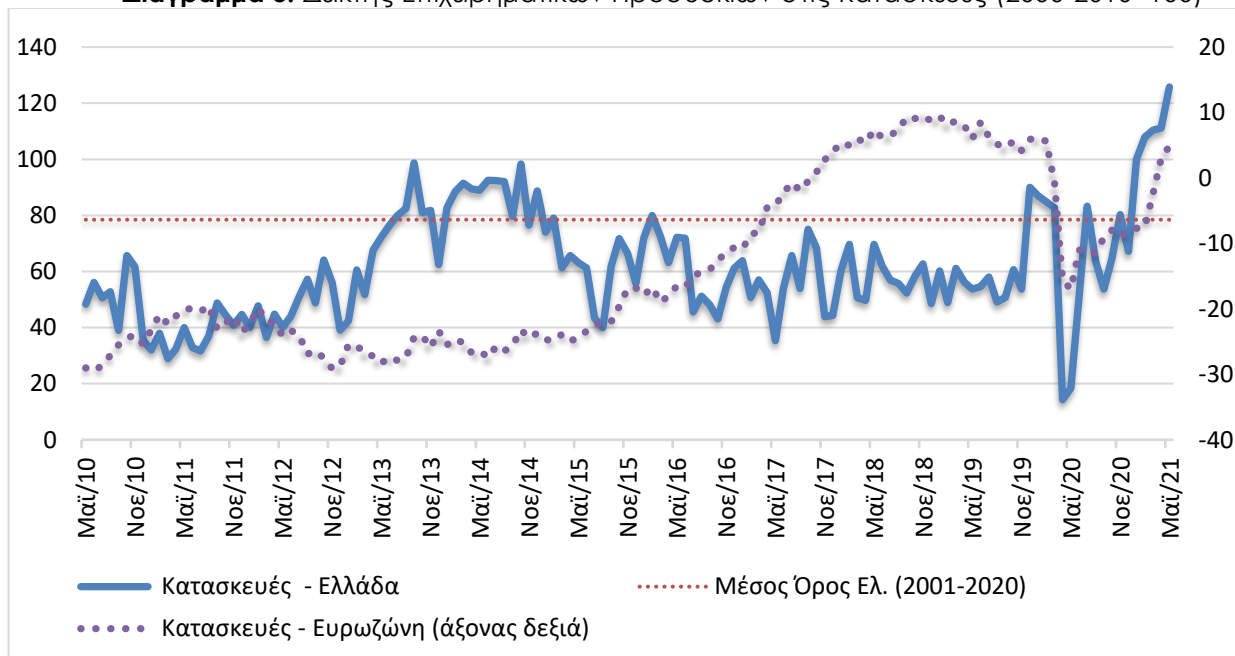
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας	Ακραίες τιμές				Μέσος όρος						
	Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Κατασκευές (2000-2010=100)	14,3 (Απρ. 2020)	155,7 (Μάρ. 2000)	78,5	62,0	61,3	55,4	58,1	58,1	62,7		
2020											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
87,0	84,9	82,7	14,3	18,5	51,5	83,3	63,9	53,7	64,6	80,3	67,2
2021											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
100,1	107,9	110,5	111,1	125,8							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Ήπια υποχώρηση έναντι του Απριλίου παρουσίασε ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**. Διαμορφώθηκε στις 110,0 (από 111,4 τον Απρίλιο) μονάδες, πολύ υψηλότερα ωστόσο από την αντίστοιχη περυσινή τιμή του (8,5 μον.), που ήταν η διαχρονικά χαμηλότερη. Ως προς το πρόγραμμα εργασιών του κλάδου, ο αρνητικός δείκτης των -12 μονάδων τον προηγούμενο μήνα ενισχύθηκε έντονα και διαμορφώθηκε στις -73 μονάδες. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό ισοζύγιο βελτιώθηκε σημαντικά και διαμορφώθηκε στις +22 μονάδες (από +1). Το 38% (από 11%) των επιχειρήσεων του κλάδου αναμένουν περισσότερες θέσεις απασχόλησης, ενώ το 16% (από 11%) προβλέπει μείωσή τους. Έντονα ανοδικά κινήθηκε ο δείκτης εκτιμήσεων για το επίπεδο των τρεχουσών εργασιών, κατά 44 μονάδες, στις -46. Το ελαφρώς θετικό ισοζύγιο των τιμών υποχώρησε κατά 5 μονάδες και διαμορφώθηκε στις +1 μονάδες. Τέλος, το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία ενισχύθηκε στο 14% (από 4%), με το 54% (από 79%) να αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση, το 20% την περιορισμένη χρηματοδότηση και το 8% (από μόλις 2%) την τρέχουσα κρίση της πανδημίας ως τα κυριότερα προσκόμματα λειτουργίας.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Μικρή υποχώρηση προσδοκιών λόγω απαισιόδοξων προβλέψεων των πωλήσεων το προσεχές τρίμηνο

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** υποχωρεί ήπια τον Μάιο στις 95,2 (από 97,1) μονάδες. **Η υποχώρηση είναι αποτέλεσμα της έντονα πωτικής τάσης σε κάποιους κλάδους, κυρίως στα Πολυκαταστήματα και ηπιότερα στα Τρόφιμα-Ποτά-Καπνός και στα Οχήματα-ανταλλακτικά. Η παρατεταμένη εκπρωτική περίοδος του Μαΐου λειτούργησε θετικά κυρίως για τον κλάδο Υφασμάτων-Ένδυσης- Υπόδησης ο οποίος είχε ιδιαίτερα επιβαρυνθεί το τελευταίο διάστημα.** Αναλυτικά, οι αρνητικές εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους αμβλύνονται και διαμορφώνονται στο -4 (από -15), ενώ αντίθετα οι θετικές προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων στο επόμενο τρίμηνο υποχωρούν αισθητά στις +22 μονάδες (από +33 το σχετικό ισοζύγιο). Από την άλλη πλευρά, τα αποθέματα παραμένουν σε υψηλά για την εποχή επίπεδα στις +14 (από +8 μονάδες), με αποτέλεσμα και, οι νέες παραγγελίες να υποχωρούν σημαντικά (+5 από +21 μονάδες). Από την άλλη πλευρά οι προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται (+21 από +12 μον.), ενώ ως προς τις τιμές, η πλειονότητα των επιχειρήσεων (66%) αναμένει σταθερότητα και το 32% άνοδο.

Οι εξελίξεις στους επιμέρους κλάδους είναι μικτές. Αναλυτικά:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** υποχώρησε ήπια τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις 63,4 (από 65,5) μονάδες, πολύ χαμηλότερα σε σχέση με τα περυσινά επίπεδα (116,8 μον.). Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις υποχώρησαν αισθητά στις -23 μονάδες (από -40), ενώ παράλληλα οι αρνητικές προσδοκίες για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου ενισχύθηκαν περαιτέρω και διαμορφώθηκαν στις -17 μονάδες (από τις -13). Τα αποθέματα διογκώθηκαν σημαντικά (+34 από +13 μον.), οπότε υποχωρούν και οι παραγγελίες προς προμηθευτές (+6 από +13 μον.). Αντίθετα, κατακόρυφη βελτίωση παρατηρείται στο ισοζύγιο των προβλέψεων για την εξέλιξη της απασχόλησης με το σχετικό δείκτη από ισοσκελισμένος να κερδίζει 73 μονάδες, ενώ οι προβλέψεις τιμών παραμένουν αυξητικές και διαμορφώνονται στις +21 μονάδες.

Δυναμικά ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, φθάνοντας στις 86,1 (από 68,3) μονάδες, επίπεδο υψηλότερο από το αντίστοιχο περυσινό (64,6 μον.). Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις από σχεδόν καθολικές για 11 συνεχείς μήνες υποχωρούν σημαντικά και διαμορφώνονται στις -25 μονάδες, ενώ παράλληλα οι αισιόδοξες προσδοκίες στο επόμενο διάστημα αλλάζουν ενισχύονται περαιτέρω και διαμορφώνονται στις +63 (από +50) μονάδες. Στα αποθέματα, ο σχετικός δείκτης κλιμακώνεται έντονα στις +70 μονάδες (από +43 μον.), παραμένοντας για τρίτο συνεχόμενο μήνα πολύ πάνω από το φυσιολογικό για την εποχή επίπεδο. Αμετάβλητες παραμένουν όμως οι έντονα απαισιόδοξες παραγγελίες προς προμηθευτές (-23 μον. από -22). Έντονη υποχώρηση των προσδοκιών καταγράφεται στην απασχόληση, όπου ο σχετικός δείκτης από ισοσκελισμένος, διαμορφώνεται στις -19 μονάδες, ενώ στις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο από κανονικό για την εποχή υποδηλώνει πλέον μείωση τιμών (-15 μον.).

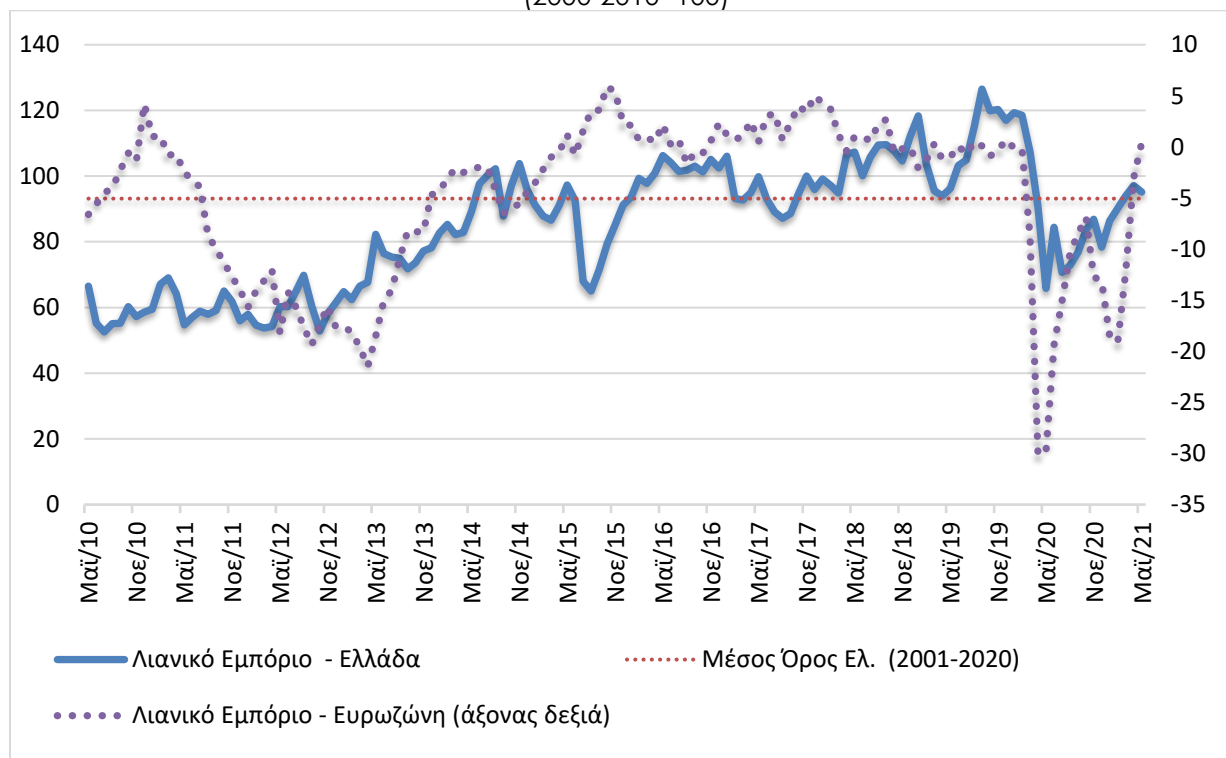
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020		
Λιανικό Εμπόριο (2000-2010=100)	52.6 (Ιούλ. 2010)	128.7 (Μάιος 2007)	93,2	83,9	101,4	94,6	104,5	109,6	87,9		
2020											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
119,3	118,5	107,4	90,6	65,8	84,4	70,7	72,9	76,8	83,7	86,9	78,4
2021											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
86,4	90,2	94,0	97,1	95,2							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο
(2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfín. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfín

Οι προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** ενισχύονται ήπια και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται τον Μάιο στις 90,1 (από 85,9) μονάδες, σημαντικά όμως υψηλότερα από ότι την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (36,8 μον.). Το άνοιγμα των καταστημάτων και η εκπωτική περίοδος που παρατάθηκε οδήγησαν στην άμβλυση της απαισιοδοξίας για τις τρέχουσες πωλήσεις της τελευταίας περιόδου στις -22 μονάδες (από -27 μονάδες), ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις στο επόμενο διάστημα κινήθηκαν αισθητά ανοδικά (+14 από -3 μον. ο δείκτης). Παράλληλα, ο δείκτης αποθεμάτων υποχώρησε κατά 7 μονάδες (-5 από -12 μον), οπότε ενισχύονται σημαντικά οι παραγγελίες προς προμηθευτές (από τις +20 μονάδες ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις +44 μονάδες), αναμένοντας «καλύτερες μέρες» στο επόμενο διάστημα. Από την άλλη μεριά, οι αισθητά θετικές προβλέψεις για την απασχόληση υποχωρούν έντονα και διαμορφώνονται στις +10 μονάδες, ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης δηλώνει αύξηση τιμών.

Ήπια υποχώρηση σημειώνεται τον Μάιο στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, στις 124,1 (από 124,1) μονάδες, πολύ υψηλότερα όμως από την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (33,1 μονάδες). Το ήπια αρνητικό ισοζύγιο στις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου στρέφεται ήπια θετικό στις +10 (από -8) μονάδες, ενώ παράλληλα οι πολύ αισιόδοξες προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου εκλογικεύονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +44 μονάδες (από +69 μον.). Ταυτόχρονα όμως τα αποθέματα αποκλιμακώνονται και διαμορφώνονται στις +1 μονάδες (από +6), όπως και οι παραγγελίες προς προμηθευτές οι οποίες εξασθενούν σημαντικά (+8 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο από +38 μον.). Οι ήπια αρνητικές προβλέψεις για την απασχόληση περιορίζονται και ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται στις +10 μονάδες (από -2 μον.), ενώ τέλος, ως προς τις τιμές το σχετικό ισοζύγιο ενισχύεται κατά 31 μονάδες, στις +50 μονάδες.

Έντονα πτωτικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα**, με το δείκτη να διαμορφώνεται στις 66,8 (από 83,2) μονάδες, πολύ χαμηλότερα και από την αντίστοιχη περίοδο του 2020 (93,6 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις πωλήσεις κινούνται έντονα πτωτικά και διαμορφώνονται στις -36 μονάδες (από -4 μον.), ενώ παράλληλα οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου υποχωρούν περαιτέρω στις -30 μονάδες (από -4 μονάδες). Παράλληλα, τα αποθέματα διατηρούνται για δεύτερο συνεχή μήνα σε κανονικά για την εποχή, ενώ οι προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές εξασθενούν σημαντικά (στις -33 μονάδες από -4). Κανονικές για την εποχή διατηρούνται οι προβλέψεις για την απασχόληση, ενώ στις τιμές ο σχετικός δείκτης κινείται έντονα ανοδικά και διαμορφώνεται στις +32 μονάδες.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Σημαντική βελτίωση στις επιχειρηματικές προσδοκίες, έντονη αισιοδοξία για τη ζήτηση της επόμενης περιόδου

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** παρουσιάζει σημαντική ενίσχυση τον Μάιο και διαμορφώνεται στις 103,6 μονάδες, από 77,3 τον Απρίλιο. **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση υποχωρούν έντονα, όπως και εκείνες για τη ζήτηση, ενώ οι θετικές προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη τους βελτιώνονται σημαντικά.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων γίνεται θετικός στις +4 μονάδες (από -25), όπως και ο δείκτης εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση (+12 από -18 μον. ο δείκτης). Παράλληλα ο ήδη θετικός δείκτης για τις προβλέψεις για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου βελτιώνεται ακόμα περισσότερο στις +47 (από +13) μονάδες. Οι προβλέψεις για την απασχόληση ενισχύονται ήπια στις +14 (από +12) μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, το σχετικό ισοζύγιο εξακολουθεί να υποδηλώνει μείωση και διαμορφώνεται στις -10 (από -3) μονάδες. Μόλις το 17% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, καθώς σχεδόν οι μισές επιχειρήσεις επισημαίνουν ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του την κρίση του κορωνοϊού.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων σημειώνονται κυρίως ανοδικές τάσεις, καθώς από τους εξεταζόμενους κλάδους μόνο ο κλάδος Πληροφορικής κινείται πτωτικά. Αναλυτικότερα:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** κινείται αισθητά ανοδικά – καθώς η καλοκαιρινή περίοδος ξεκινά έστω και υποτονικά - και διαμορφώνεται στις 97,3 (από 81,1) μονάδες, απέχοντας όμως πολύ από τη συνήθη εικόνα του

αυτήν την περίοδο. Σε κάθε περίπτωση όμως κινείται πολύ υψηλότερα από την αντίστοιχη περυσινή περίοδο (19,9 μον.). Οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων, παραμένουν εξαιρετικά δυσμενείς και διαμορφώνονται στις -55 μονάδες (από -47 μονάδες ο δείκτης). Παράλληλα, αμβλύνονται οι απαισιόδοξες εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση και διαμορφώνονται στις -3 μονάδες (από -29 μονάδες), ενώ και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση βελτιώνονται σημαντικά και διαμορφώνονται στις +60 μονάδες (από +28 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Μικρή υποχώρηση ωστόσο παρουσιάζουν οι προβλέψεις για την απασχόληση που διαμορφώνονται στις +16 (από +22) μονάδες. Τέλος ο δείκτης των τιμών υποδηλώνει μείωση και διαμορφώνεται στις -7 μονάδες.

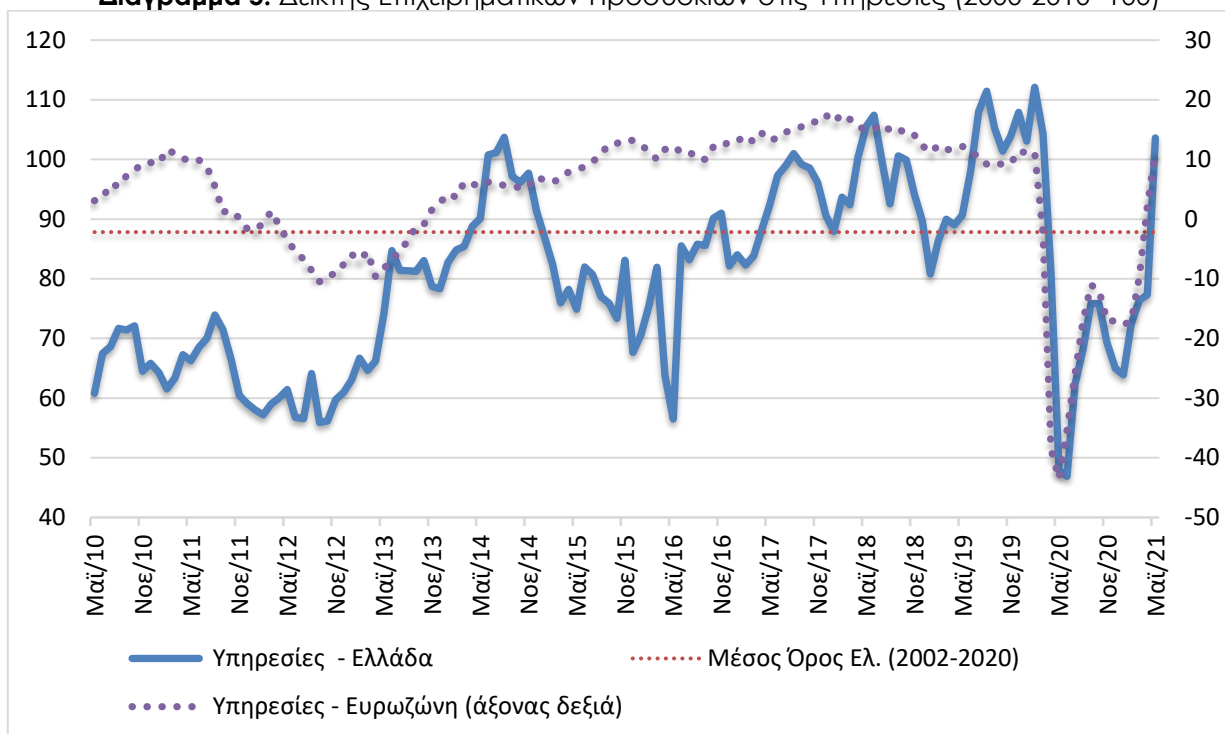
Ήπια ανοδικά κινείται ο δείκτης προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (χωρίς Τράπεζες), στις 122,8 (από 118,0) μονάδες, σε υψηλότερο επίπεδο σε σχέση με εκείνο του προηγούμενου έτους (81,6 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων διατηρούνται θετικές και διαμορφώνονται στις +41 (από +39) μονάδες, ενώ παράλληλα οι θετικές εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης εξασθενούν και ισοσκελίζονται (από +6 μονάδες). Αντίθετα, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης ενισχύονται αισθητά στις +29 (από +13) μονάδες, ενώ εκείνες για την απασχόληση εξασθενούν και ισοσκελίζονται (από +13 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Στις προσδοκίες για τις τιμές, ο σχετικός δείκτης από ισοσκελισμένος ενισχύεται κατά 12 μονάδες, ενώ το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ανεμπόδιστη λειτουργία υποχωρεί οριακά στο 24% (από 25%), με το μεγαλύτερο εμπόδιο λειτουργίας να είναι η ανεπάρκεια ζήτησης.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
		Min	Max	2002-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Υπηρεσίες (2000-2010=100)		46,9	140,2	88,3	78,2	79,3	92,7	97,0	97,7	76,0	
		(Ιουν. 2020)	(Ιουλ. 2000)								
2020											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
103,1	112,1	104,3	80,9	47,9	46,9	62,3	68,1	75,9	75,8	69,3	65,0
2021											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
63,9	72,5	76,4	77,3	103,6							

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης. **Πηγή:** IOBE

Έντονα ανοδικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες**, στις 108,5 (από 77,0 μονάδες, επίπεδο σημαντικά υψηλότερο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (34,5 μον.). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων αλλάζει τάση και γίνεται θετικό καθώς διαμορφώνεται στις +23 (από -26) μονάδες, ενώ παράλληλα οι ήπια αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση υποχωρούν έντονα και διαμορφώνονται στις +33 μονάδες (από -19 μον. το ισοζύγιο). Όσον αφορά στις προβλέψεις για την εξέλιξη της ζήτησης, ενισχύονται αισθητά και διαμορφώνονται στις +27 μονάδες (από +16 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στις προβλέψεις για την απασχόληση το σχετικό ισοζύγιο υποχωρεί ήπια (στις +13 από +19 μονάδες). Η αποπληθωριστική τάση των τιμών εξασθενεί στις -10 μονάδες, ενώ ενισχύεται το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία (60% από 42%), με το 10% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης, και το 23% παράγοντες σχετικούς με την υγειονομική κρίση, ως εμπόδια λειτουργίας.

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (2000-2010=100)

Πηγή: IOBE, DG Ecfm. Ο δείκτης για την Ευρωζώνη είναι υπό μορφή ισοζυγίου και αντλείται από την DG Ecfm

Μικρή υποχώρηση παρουσιάζει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** και διαμορφώνεται στις 87,9 (από 96,1) μονάδες, αισθητά υψηλότερα από τον Μάιο πέρυσι (48,9 μον.). Οι θετικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων παραμένουν αμετάβλητες στις +6 μονάδες, ενώ παράλληλα στο ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση οι θετικές εκτιμήσεις υποχωρούν κατά +23 μονάδες και ισοσκελιζονται. Αλλά και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης εξασθενούν και διαμορφώνονται στις +13 (από +19) μονάδες, όπως και οι θετικές προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου που εξασθενούν κατά 20 μονάδες και διαμορφώνονται στις +19 μονάδες. Ταυτόχρονα, οι προβλέψεις για τις τιμές αναμένονται πτωτικές και διαμορφώνονται στις -13 μονάδες (από -10). Τέλος, το 44% (από 23%) των επιχειρήσεων δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 31% (από 15%) να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης και άλλο ένα 6% παράγοντες σχετικούς με την υγειονομική κρίση ως βασικά προσκόμματα λειτουργίας.

Κατακόρυφη βελτίωση εμφανίζουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 101,8 (από 37,0) μονάδες, σε σημαντικά υψηλότερο επίπεδο σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος (28,2 μον.). Οι έντονα αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση αμβλύνονται σημαντικά (στις -5 από -71 μον. ο δείκτης), όπως και οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (-5 από -76 μον. ο δείκτης). Έντονα θετικές στρέφονται οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη πορεία της ζήτησης (στις +70 από -21 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση του κλάδου βελτιώνονται και διαμορφώνονται στις +13 μονάδες (από -12). Το αρνητικό ισοζύγιο των τιμών ενισχύεται στις -11 μονάδες, ενώ τέλος, το 52% εκ νέου των επιχειρήσεων επισημαίνουν την ανεπάρκεια ζήτησης ως το μεγαλύτερο εμπόδιο στη λειτουργία τους. Απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία δηλώνει μόλις το 14% των επιχειρήσεων.

Ενίσχυση καταναλωτικής εμπιστοσύνης στο μέγιστο επίπεδο 14 μηνών, από καλύτερευση προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας, αλλά και τη δική τους

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης ενισχύθηκε σημαντικά τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις -22,2 (από -34,6) μονάδες, επίπεδο αισθητά υψηλότερο εκείνου πριν ένα χρόνο (-33,0 μονάδες)¹. Η βελτίωση των προσδοκιών των νοικοκυριών σημειώθηκε σε μια περίοδο στην οποία επιτράπηκε η μετακίνηση μεταξύ νομών, σταμάτησε η αποστολή sms για οποιαδήποτε μετακίνηση, πραγματοποιήθηκε άνοιγμα της εστίασης και του τουρισμού, ενώ διευρύνθηκε η χρήση των ταχύτερων μέσων ανίχνευσης του ιού, περιορίζοντας την αβεβαιότητα. Ταυτόχρονα, κλιμακώθηκε η διαδικασία του εμβολιασμού, με επέκτασή του σε περισσότερες ηλικιακές ομάδες και τύπους εμβολίων. Οι παραπάνω εξελίξεις εκτιμάται πως ενίσχυσαν περαιτέρω στα νοικοκυριά τις προσδοκίες επιστροφής στην «κανονικότητα» στους επόμενους μήνες. Ενώ η άρση των μέτρων και οι εμβολιασμοί κλιμακώνονται σταθερά, η εξέλιξη της πανδημίας δεν θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη και απαιτείται προσοχή από τα νοικοκυριά τους επόμενους μήνες, προκειμένου να συνεχιστεί η βελτίωση των επιδημιολογικών δεδομένων, επιτρέποντας την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας και την περαιτέρω βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Παρά την εκ νέου ενίσχυση του δείκτη, η υποχώρησή του πέρυσι διατηρεί τους Έλληνες καταναλωτές υψηλά στην κατάταξη ως προς τους περισσότερο απαισιόδοξους καταναλωτές στην ΕΕ, συγκεκριμένα στην δεύτερη θέση με τη Βουλγαρία (-22,6) να προηγείται. Ακολουθούν η Σλοβακία και η Σλοβενία, με -18,2 και -18,0 μονάδες αντίστοιχα, ενώ στην πέμπτη θέση βρίσκονται οι καταναλωτές της Κύπρου με -17,8 μονάδες. Στις χαμηλότερες θέσεις αυτής της κατάταξης βρέθηκαν εκ νέου η Σουηδία (+9,5) και η Δανία (+6,8), με τις θετικές τιμές των δεικτών τους να συνεπάγονται μικρή αισιοδοξία από τους καταναλωτές των συγκεκριμένων χωρών. Για δεύτερη συνεχή φορά μετά από την έναρξη της πανδημίας, πέρα από τη Σουηδία και τη Δανία και σε άλλες χώρες, όπως στην Μάλτα (+8,3) την Ιρλανδία (+6,6), την Ολλανδία (+3,0) και τη Φιλανδία (+2,4), η καταναλωτική εμπιστοσύνη ήταν θετική. Ευρύτερα, ανοδική τάση εμφάνισαν τον Μάιο 20 χώρες. Οι μέσοι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -6,0 μονάδες στην ΕΕ και στις -5,1 μονάδες στην Ευρωζώνη. Αναλυτικά:

- **Βελτίωση των εκτιμήσεων των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών τους τελευταίους 12 μήνες**

Οι εκτιμήσεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προηγούμενους 12 μήνες βελτιώθηκαν τον Μάιο, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -28,1 (από -35,5) μονάδες. Το 40% των νοικοκυριών εκτίμησε ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 4% θεωρεί πως επήλθε μικρή βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -7,9 και -9,0 μονάδες αντίστοιχα.

- **Σημαντική βελτίωση προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκαν σημαντικά τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -8,5 (από -21,0) μονάδες. Το 25% (από 39%) των νοικοκυριών αναμένει ελαφρά ή αισθητή

¹ Ο τρόπος υπολογισμού του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης άλλαξε από τον Ιανουάριο του 2019. Πλέον δεν λαμβάνονται υπόψη στη διαμόρφωσή τα ισοζύγια απαντήσεων της πρόθεσης για αποταμίευση και των προβλέψεων για την ανεργία. Έχουν αντικατασταθεί από τα ισοζύγια των εκτιμήσεων για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών το τελευταίο 12μηνο και των προβλέψεών τους για μείζονες αγορές. Τα δύο ισοζύγια απαντήσεων που παρέμειναν στον υπολογισμό του δείκτη είναι οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους επόμενους 12 μήνες και οι προβλέψεις για τη γενική κατάσταση της οικονομίας. Οι σειρές των δεικτών καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε όλες τις χώρες της ΕΕ αναθεωρήθηκαν προς τα πίσω από την DG EcfIn.

επιδείνωση της οικονομικής του κατάστασης, ενώ το 17% (από 6%) προβλέπει μικρή βελτίωση. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +1,2 και +1,6 μονάδες αντίστοιχα.

- **Έντονη καλυτέρευση των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

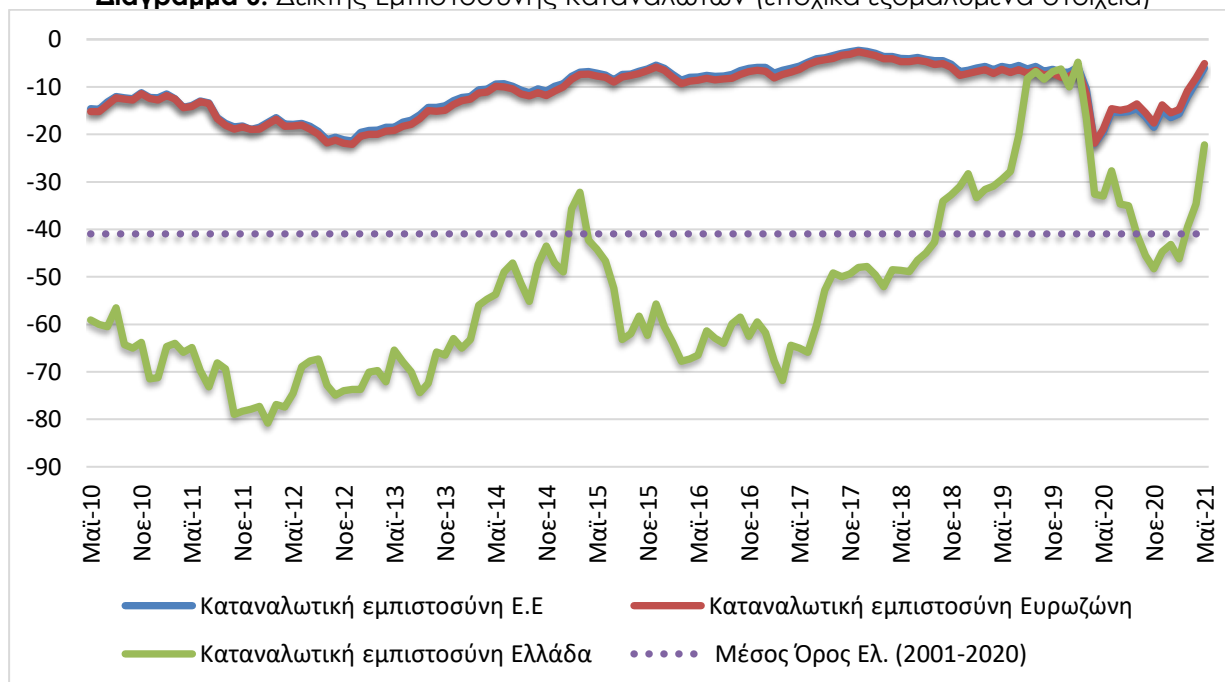
Ο δείκτης των προβλέψεων των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο παρουσίασε ισχυρή ενίσχυση τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις -18,7 (από -41,3) μονάδες. Το 46% των καταναλωτών (από 67%) προβλέπει ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας, έναντι του 19% το οποίο αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις -6,4 και -1,2 μονάδες αντίστοιχα.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι																			
	Min	Max	2001-2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2020												
ΕΕ-27	-23,7 (Φεβρ. 2009)	-1,7 (Μάιος 2000)	-11,1	-6,1	-6,7	-5,1	-4,7	-6,8	-14,8	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
Ευρωζώνη	-24,4 (Μάρ. 2009)	-1,9 (Μάιος 2000)	-11,6	-7,8	-8,1	-5,4	-4,9	-7,1	-14,4	-7,1	-5,9	-10,4	-22	-19,5	-15,6	-15,6	-16	-15	-16,5	18,7	-15,3	
Ελλάδα	-80,8 (Φεβρ. 2012)	+3,2 (Απρ. 2000)	-41,0	-50,3	-62,9	-58,9	-44,0	-19,8	-31,2	-8,1	-6,6	-11,6	-22	-18,8	-14,7	-15	-15	-14	-15,5	-17,6	-13,9	
ΕΕ-27										-10	-4,8	-16,5	-32,6	-33	-27,7	-34,7	-35	-41	-45,5	-48,3	-44,7	
Ευρωζώνη																						
Ελλάδα																						
ΕΕ-27																						
Ευρωζώνη																						
Ελλάδα																						

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

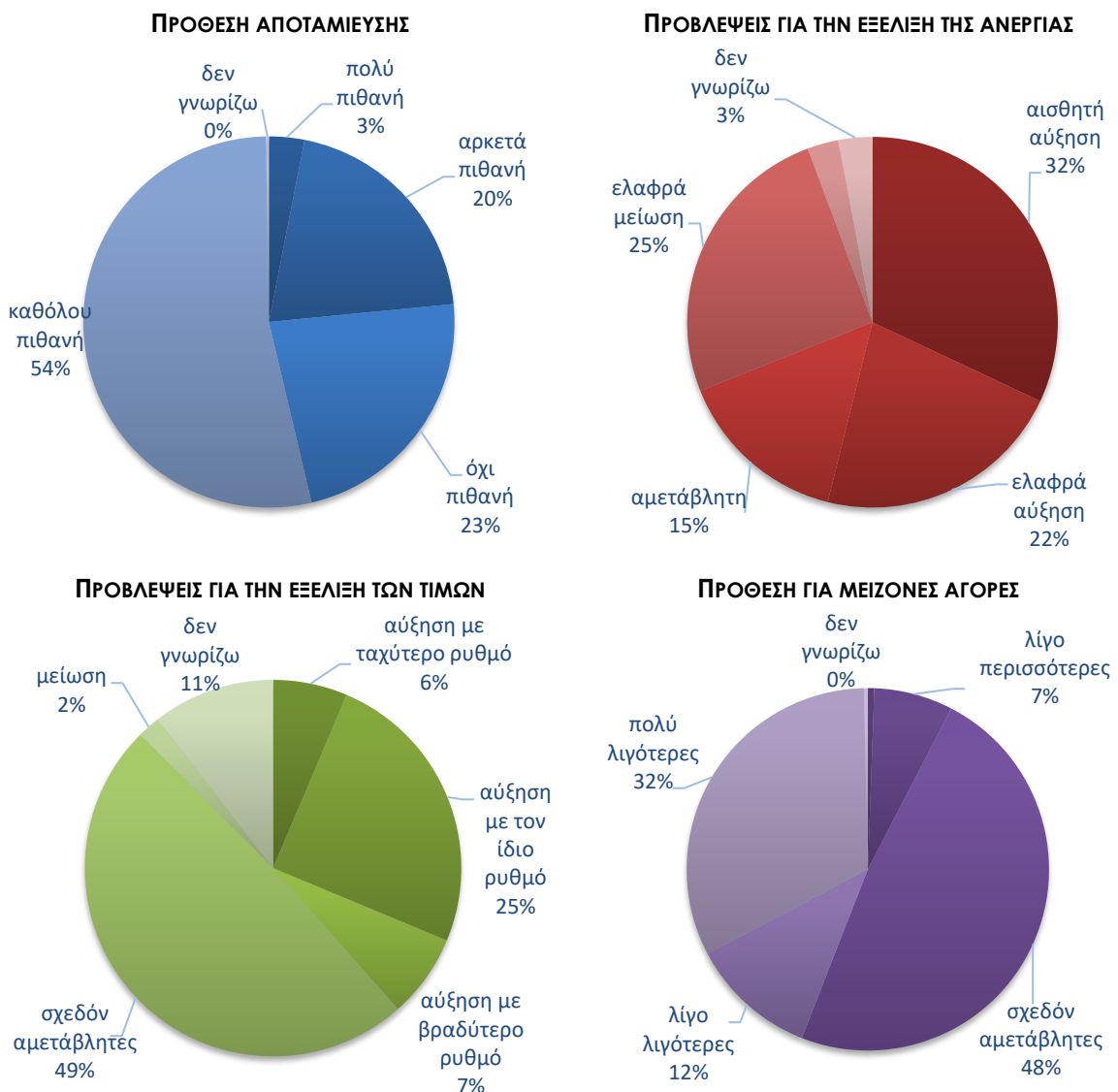
- **Ενίσχυση της πρόθεσης για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) ενισχύθηκε, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -33,6 (από -40,8) μονάδες. Το 44% των καταναλωτών (από 54%) προέβλεψε ότι θα προβεί σε λιγότερες ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ το 7% (από 5%) αναμένει το αντίθετο. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις -10,8 μονάδες στην ΕΕ και στις -11,8 μονάδες στην Ευρωζώνη.

- **Ήπια ενίσχυση της πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες ενισχύθηκε τον Μάιο και διαμορφώθηκε στις -52,2 μονάδες (από -56,3). Το 77% των νοικοκυριών δεν θεωρεί πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, ενώ το 23% τη θεωρεί πιθανή ή πολύ πιθανή. Οι σχετικοί δείκτες διαμορφώθηκαν στις +8,7 μονάδες στην ΕΕ και στις +8,1 μονάδες στην Ευρωζώνη.

Διάγραμμα 7: Ενδεικτικές μεταβλητές της έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: IOBE

- **Ισχυρή βελτίωση στις προβλέψεις για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες υποχώρησε κατακόρυφα τον Μάιο, στις +27,6 μονάδες, από +53,6 τον Απρίλιο. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπει μικρή ή αισθητή άνοδο της ανεργίας υποχώρησε στο 54% (από 72%) με το 25% (από 12%) των ερωτηθέντων να αναμένει ελαφρά μείωσή της. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +22,0 και +21,8 μονάδες.

- **Υποχώρηση των αρνητικών προβλέψεων για τις τιμές**

Ο αρνητικός δείκτης για τις προβλέψεις μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες παρουσίασε εξασθένιση τον Μάιο, στις -10,7 μονάδες, έναντι -16,0 μονάδων τον Απρίλιο. Το 31% των νοικοκυριών προβλέπει άνοδο τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό και το 49% αναμένει σταθερότητα. Οι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώθηκαν στις +24,2 και +22,2 μονάδες αντίστοιχα.

- **Μικρή υποχώρηση του ποσοστού που «μόλις τα βγάζει πέρα»**

Σχετικά με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» υποχώρησε ελαφρώς, στο 59% (από 63%), ενώ στο 6% διαμορφώθηκε το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους. Οι καταναλωτές που δήλωσαν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αποτελούν το 29% του συνόλου, ενώ το ποσοστό όσων δήλωσαν ότι «έχουν χρεωθεί» υποχώρησε ήπια στο 5% (από 8%).